

dansk sange

SSKRIFT FOR MUSIKUNDERVISNING

85 2 36. årg.

Erik Lyhne og Hans Aarup om
Efteruddannelseskursus i rytmisk musik

»Lærerhøjskolen? – Har det ikke noget med reduktion at gøre?«

Sammenspil, rytmik, bevægelse, rock, reggae, calypso, samba og karnevalsdans var nogle af de ting deltagerne på Danmarks Lærerhøjskoles efteruddannelseskursus i rytmisk musik stiftede bekendtskab med.

Århus afdelingens kursus i rytmisk musik foregik denne gang i Horsens, og her i undervisningsåret 84/85 er kurset gået i gang i Randers – igen med Hans Aarup og Erik Lyhne som kursusledere og gennemgående instruktører.

Et lignende kursus blev i 81/82 afholdt i Silkeborg med Hans Holm som kursusleder.

Det er således de tre største byer uden for selve Århus, som fra DLH's side er blevet tilgodeset, og der er gode kræfter igang for at det kan blive en fast tradition med en turnusordning mellem disse tre byer.

Det har været en stor fordel at lægge kurserne ud i DLH's område, således at kursisterne ikke har haft urimelig lang transporttid for at følge et årskursus med tre ugentlige timer. Det har ligeledes været en fordel, at samle interesserede lærere fra et område, hvor der så skabes en mulighed for fortsættelse af det samarbejde, der er blevet grundlagt på kurset gennem det forløbne år.

Start med rytmen

I Horsens havde ca. halvdelen af de 20 deltagere linieuddannelse i musik og ca. halvdelen lidt eller noget kendskab til arbejdet med rytmisk musik. Det var således med lidt forskellige forudsætninger vi startede kurset. Men som det fremgik af kursusopslaget, var kurset slået meget bredt op, således at vi kunne indrette kursusindholdet efter de enkelte læreres behov.

Kurset startede med noget af det mest grundlæggende, når man skal arbejde med rytmisk musik – nemlig at få en kropslig fornemmelse af pulsen (grundslaget). Dette gøres bl.a. ved at

klappe rytmen, modslag, off-beat, underdelinger m.v. samtidig med, at man synger rytmiske sange.

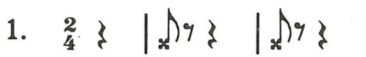

Her skal man specielt lægge mærke til forskellen på

1. grundrytme	
tramp med foden	
klap	
2. grundrytme	
tramp med foden	
klap	

hvor 1. giver den rytmiske musik et »drive« fremad, og hvor 2. gør det mere gumpetungt.*

Efter denne introduktion gik vi over til en introduktion af percussion instrumenterne. Her var der vejledning i brugen og funktionen af de forskellige instrumenter, samt indøvelse af forskellige rytmer f.eks. calypso.

* Bernhard Christensen giver i sin bog »Mit motiv« (s. 143) også et eksempel på det rytmiske »drive«. Han fremhæver her »Det er jul«, hvor han siger, at der som oftest sker en fejlagtig opfattelse af rytmen i denne sang.

1. $\frac{2}{4}$ 	fejlagtig rytme fornemmelse
2. $\frac{2}{4}$ 	rigtig rytme fornemmelse

NYE

TINGLUTITING

SYNG MED TINGLUTI

indeholder

- ballader
- ældre danske sange
- nyere danske sange
- nordiske sange
- udenlandske sange

en udvalgt samling på 122 sange fra nær og fjern, noter, tekst, becihringer, 136 sider, kr. 72,-

NYE GAMLE FÆLLES-DANSE

2 kassettebånd hertil kr. 91,50

TINGLUTI FORLAG - PRÆSTEHUSENE 111 - 2620 ALBERTSLUND - 02 45 23 83

om at arbejde med percussion instrumenterne igen og lidt mere dybtgående.

Dette faldt sammen med karnevalstiden, og vi arbejdede derfor grundigt med calypso, samba og afslutningsvis med reggae-inspirerede rytmer. Til sambaen og calypsoen lavede vi forskellige danse, hvor 1/2 af holdet spillede og den anden 1/2 dansede.

ex. se samba partitur på idésiderne s. 24-25

Såvel ved evalueringen som gennem hele året har deltagerne givet udtryk for nødvendigheden af at arrangere kurser i den rytmiske musik - også for »nybegyndere«. For hvis ens lærer-eksamen ikke længere er just dugfrisk, er den rytmiske musik for mange et nyt fænomen, som man egentlig gerne ville inddrage i undervisningen, men som mange nok føler er svært at tilegne sig på egen hånd.

Men alligevel er det jo begrænset, hvad man kan nå på et år. Et to-årigt kursusforløb ville være ønskeligt, men det er jo her som så mange andre steder et pengespørgsmål.

Angående kursets placering har det ligget i tidsrummet kl. 14-17, dvs. for nogle læreres vedkommende efter en hel arbejdsdag.

Enhver kan sige sig selv, at udbyttet af kurset ville blive større, hvis det f.eks. blev lagt fra kl. 12-15, og så vidt vi kan se kræver det ikke ret meget andet end langtidsplanlægning og lidt good-will fra skemalæggerens side.

I forbindelse med en feature-uge på Lærerhøjskolen lavede vi »åbent-hus« i Horsens. Dvs. at kursusdeltagerne inviterede deres fagkolleger med til en kursusgang. Disse fagkolleger havde i mange tilfælde søgt det samme kursus, men var af forskellige grunde ikke kommet med.

På kurset har optrådt følgende gæstelærere:

Jytte Rahbek Schmidt
Lotte Kærå
Karen Rønne
Peter Seebach

Hans Aarup: Kandidatstipendiat ved Danmarks Lærerhøjskole. Har udgivet »Vi bruger også musik i skolen«.

Erik Lyhne: Underviser i rytmik og musik. Har sammen med Karen Rønne udgivet »Børnesangbogen« samt »Børnesangbogens brugsbånd«, et materiale der i stort omfang er indgået og afprøvet på kurset.

ex. Honky Tonky Women. (Rolling Stones).

A	D D G C G
	D Esus E A D A
A1	D D G C G
	D A 7 D D
Omkv.	D A 7 D D
	D A 7 D D

Denne grundtræning på de forskellige instrumenter blev overført til sammenspilssituationerne. Her kom vi omkring stort set alle stilarter som rock, reggae, folk, latin m.v.

Teorien bag

Ud over disse praktisk musikalske udfoldelser, havde vi i forløbet også flg. teoretiske punkter på programmet:

Arrangementskrivning: Herunder hvordan man laver et arrangementt dels ved aflytning fra plade og dels på baggrund af en eksisterende node.

Elementær rytmisk musikteori: Herunder akkordopbygning, skalaer, analyser af forskellige sange og analyser af forskellige harmoniske forbindelser.

Oplæg og diskussion om:

Børns musikalske udvikling
Børns musikkultur
Arbejdet med de 7-10-årige i musikundervisningen
Børn – medier – musik

Praktiske oplysninger om det elektriske instrumentarium:

en praktisk indføring i brug, vedligeholdelse og indkøb af el-instrumenter, mixerpulte, mikrofoner, ledninger m.v.

Samba og karneval:

Efter at have arbejdet i næsten et år med den rytmiske musik, var der på holdet et stort ønske

Engstrøm & Sødring AS
MUSIKFORLAG

kromatisk tuner-metronom
lommeur – vække- og stopur.
I fikst lommeformat.

Kr. 550,-

Fås i
HUSET FOR AL MUSIK

PALÆGADE 6 . DK-1261 KØBENHAVN K . TELEFON (01) 14 32 28

SAMBA - Horsens d. 15. marts 84.

Surdo

VARIATION

(Ganza)
Maraccas

(Reco-Reco)
Skraber

Triangel

Cabasa

Conga

Lilletromme

Agogo

Tamburim

IDÉ-SIDERNE

Trommer:

	G G G G
1.	G G G G
2.	C ₇ C ₇ G G
3.	C ₇ C ₇ G G
4.	D ₇ C ₇ G G
5.	

BREAK | BREAK

IDÉ-SIDERNE

IDÉ-SIDERNE

Sig til din far

Rock

Tekst & melodi: Leif Falk

G

Sig til din far han ska' stik' dig en ti'r gi' din mor et kys, gi' hend'

ba - re fler' ta' din bror og søster med og hvis de spør' hva' vi ska'

så ska' vi Rock rock rock hele natten der er bal, vi ska'

C7 G

jokke den rock hele natten lang, ud og rokke den rock hele

C7

natten lang, vi ska' vippe den rock hele natten lang, ud og

G D7

tippe den rock hele natten lang og vi ska' gi' den

C7 G

hele ar - men, der er bal i nat -

Sig til din far han ska' stik' dig en ti'r,
gi' din mor et kys, gi' hend' bare fler'
ta' din bror og søster med
og hvis de spør' hva' vi ska'
så ska' vi

*Rock rock rock hele natten, der er bal.
Vi ska' jokke den rock hele natten lang,
ud og rokke den rock hele natten lang,
vi ska' vippe den rock hele natten lang,
ud og tippe den rock hele natten lang
og vi ska' gi' den hele armen,
der er bal i nat.*

Ta' det lette tøj på og lad problemerne stå
la' vær' mæ' og tænke på, hvordan det vil gå,
for det går som jeg har sagt, der bli'r fyret med kul
og vi ska'

Rock rock rock hele natten ...

Med begge ben på jorden er du tæt på succes,
når du løfter det ene ka' du ikke tænk' på det,
for så letter det andet uden og spør' hva' du vil
for det ska'

Rock rock rock hele natten ...

Fra Børnesangbogen s. 36-37

Det fundamentale var også her at få rytmen ind i kroppen, og vi øvede forskellige rytmer ved at lave forskellige former for hop til, samtidig med at der blev spillet på instrumenterne.

	tromme	hop	
eks. 1.		galop hop	
eks. 2.		gadedrenge hop	
eks. 3.		calypso hop	

Til sidst blev rytmerne sat til forskellige sange, og der blev lavet små rytmemønstre (partiturer) til forskellige sange.

Ex. Sig til din far!
fra børnesangbogen.
se idésiden

Instrumentalværksteder

Efter at have arbejdet med kropsrytme og rytmeinstrumenter fortsatte vi med instrumentalværksteder.

Her blev der dels indøvet grundlæggende teknikker, figurer og teori for basguitar, rytmisk klaver og trommesæt, og dels arbejdet med sammenspil på det elektriske instrumentarium, hvor kursisterne selv på skift organiserede og instruerede.

De vigtigste elementer i instrumentalværkstederne var:

1. elementære instrumentale færdigheder
2. en grundlæggende tilgang til teorien bag instrumentet (ex. fingersætninger på forskellige skalaer på bassen, og hvordan konstruerer man akkorder på den nemmeste måde på et klaver, og hvordan lægges en akkordrækkefølge)
3. en fastholdelse af det rytmiske – pulsen i den musik vi spillede (det skulle stadigvæk »swinge«)
4. opbearbejdelse af en periodefornemmelse, træning i at overskue og huske et harmoniforløb

Thomas Kjellerup's

Nye børnesange

Indsunget på kassettebånd af Thomas Kjellerup og Vesterbyens Skolekor.

Her er 13 NYE SANGE til sangtimerne eller til børnekoret. Bl.a.:

Sælungen Sally, Bedstefar sover, Som'rens første sommertugt, Karneval igen og Kaptajn Søstærks sørøversange.

Kassettebånd kr. **44⁵⁰**

HÆFTE med noder, tekster og becifringer **34⁵⁰**

Ring venligst:

(05) 13 88 86

Rup musikproduktion

Spangsbjerggade 38 – 6700 Esbjerg

